

Σεμινάρια Δικτύου Υπευθύνων Παρακολούθησης των IBA 2010.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σεμινάρια 2010	1
Η κατάσταση των IBA	4
Παρουσίαση Είδους	5
Παρουσίαση Περιοχής	8
Παρεμβάσεις	10
Νέα του Δικτύου	14
Ενδιαφέρουσες Ιστοσελίδες	17
Νέα της ΕΟΕ	18

Στα πλαίσια του προγράμματος του Δικτύου των Υπευθύνων Παρακολούθησης των IBA πραγματοποιήθηκαν και φέτος δύο σεμινάρια. Για τη Βόρεια Ελλάδα το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στην IBA «[Λίμνη Κερκίνη](#)» σε συνεργασία με το [Φορέα Διαχείρισης Λίμνης Κερκίνης](#) και το [ΚΠΕ Ποροίων Σερρών](#) και για τη Νότια Ελλάδα στην IBA «[Όρος Χελμός](#)» σε συνεργασία με το [ΚΠΕ Κλειτορίας](#). Στα σεμινάρια συμμετείχαν συνολικά 37 εθελοντές από 32 περιοχές. Το δίκτυο επεκτάθηκε σε 6 νέες περιοχές.

Στα σεμινάρια τα μέλη του δικτύου είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για το Πρόγραμμα των IBA και να μάθουν περισσότερα για τη μεθοδολογία παρακολούθησης της κατάστασης των περιοχών. Επιπλέον, ενημερώθηκαν για τους τρόπους παρέμβασης σε περιπτώσεις άμεσων απειλών καθώς και προβολής των περιοχών τους μέσα από δράσεις ενημέρωσης—ευαισθητοποίησης σε συνεργασία με την Ορνιθολογική. Πραγματοποιήθηκε ανοιχτή συζήτηση για το δίκτυο καθώς και «Εργαστήρι Παρεμβάσεων», ενώ ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν οι παρουσιάσεις που έγιναν από τους ίδιους

τους Υπευθύνους Παρακολούθησης για τις IBA τους. Αφιερωμένη στην παρατήρηση πουλιών και την περιήγηση στην περιοχή διεξαγωγής των σεμιναρίων ήταν η δεύτερη μέρα, με πολλές ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις. Φέτος επίσης εκδόθηκε και μοιράστηκε στους εθελοντές ο "Οδηγός Παρακολούθησης των Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά". Η μελέτη περίπτωσης προετοιμάστηκε φέτος σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο Παρακολούθησης του Έλους Αγίου Μάμα, Σταύρο Καλπάκη. Οι περιοχές που παρουσιάστηκαν από τους Υπ. Παρακολούθησης είναι των Στενών Καλαμά (Νίκος Μπούκας), του Δέλτα Αξιού – Λουδία – Αλιάκμονα (Χάρης Κουρουζίδης), των λιμνοθαλασ-

σών Κέρκυρας (Γιάννης Γαστεράτος) και της Βόρειας Σύρου (Νίκος Σομπόνης και Γιάννης Βαβίτσας).

Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους συνέβαλαν στη διεξαγωγή των σεμιναρίων και όλους εσάς που συμμετείχατε! Ευχόμαστε και του χρόνου με ακόμα περισσότερους εθελοντές κοντά μας!

Μαργαρίτα Τζάλη
Συντονίστρια του Δικτύου των Υπευθύνων Παρακολούθησης IBA

Στα πλαίσια του σεμιναρίου και για τα παλαιότερα μέλη του δικτύου πραγματοποιήθηκε ένα ολιγόωρο mini bird race, όπου οι ομάδες είχαν στη διάθεσή τους 2 ώρες για να εντοπίσουν όσο το δυνατόν περισσότερα είδη πουλιών. Τα αποτελέσματα ήταν εντυπωσιακά. Με τις ομάδες στην περιοχή της λίμνης Κερκίνης να εντοπίζουν 68 είδη, ενώ στο Χελμό, στην περιοχή της Κλειτορίας, 20 είδη.

Είδη που παρατηρήθηκαν στο mini bird race

Λίμνη Κερκίνη

1 Αβοκέτα	35 Λευκοτσικνιάς
2 Αετομάχος	36 Μαυροκέφαλη πάπια
3 Ακτίτης	37 Μαυρολαίμης
4 Αλκυόνη	38 Μαυροσκούφης
5 Αργυροπελεκάνοι	39 Μπεκατσίνι
6 Αργυροτσικνιάς	40 Νανοβουτηχτάρι
7 Ασημόγλαρος	41 Νανογέρακο
8 Βαλκανικός δρυοκολάπτης	42 Νεροκοτσέλα
9 Βαλτόπαπια	43 Πελαργός
10 Βουβόκυκνος	44 Πρασινοκέφαλες
11 Βραχοκιρκινέζο	45 Πρασινοσκέλης
12 Γαλαζοπαπαδίτσα	46 Πρασινοτσικλιτάρα
13 Γερακίνα	47 Ροδοπελεκάνος
14 Γκισάρια	48 Σιρλοτσιχλονο
15 Δασότρυγγας	49 Σκουφοβουτηχτάρι
16 Δεκαοκτούρα	50 Σπίνος
17 Δεντροσπούργιτο	51 Σπιτοσπούργιτο
18 Δεντροφυλλοσκόπος	52 Σπιτοχειλίδο
19 Θαμνοφυλλοσκόπος	53 Σταχτοκουρούνα
20 Καλημάνες	54 Σταχτοσουσουράδα
21 Καλόγερος	55 Σταχτοτσικνιάς
22 Καρακάξα	56 Στικταετός
23 Καρδερίνα	57 Σφυριχτάρι
24 Καστανοκέφαλος γλάρος	58 Τσιφτάς
25 Κατσουλιέρης	59 Τσίχλα
26 Κιρκίρι	60 Υφάντρα
27 Κίτσα	61 Φαλαρίδα
28 Κοκκινολαίμης	62 Φάσσα
29 Κοκκίνοσκέλης	63 Φλώρος
30 Κόρακας	64 Φοινικόπτερα
31 Κορμοράνος	65 Χουλιάρόπαπια
32 Κότσυφας	66 Ψαλίδα
33 Λαγγόνα	67 Ψαρόνια
34 Λευκοσουσουράδα	68 Ψευταηδόνι

Όρος Χελμός

1 Βουνοτσιχλονο	11 Κουρούνα
2 Βραχοσπανάκος	12 Μαυρολαίμης
3 Γερακίνα	13 Μαυροτσιροβάκος
4 Δεκαοκτούρα	14 Σιρλοτσιχλονο
5 Καλόγερος	15 Σπίνος
6 Καρακάξα	16 Σταχτοσουσουράδα
7 Καρδερίνα	17 Φλώρος
8 Κίτσα	18 Χειμωνόσπινο
9 Κοκκινολαίμης	19 Ψευταηδόνι
10 Κότσυφας	

©V. Saravia

©M. Τζάλη

©Γ. Γαστεράτος

©M. Τζάλη

Η Κατάσταση των IBA που παρακολουθούνται από Υπευθύνους Παρακολούθησης, 2009

Για την αναφορά του 2009 στοιχεία στάλθηκαν για 31 περιοχές., οι οποίες καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα βιοτόπων. Στην πλειοψηφία τους οι περιοχές είναι υγρότοποι.

Η κατάσταση των περιοχών χαρακτηρίζεται ως κακή—μέτρια, η πίεση που δέχονται είναι σημαντική με πολύ σημαντική και η απόκριση που υπάρχει για την προστασία τους χαμηλή με μέτρια, που κύρια οφείλεται στην θεσμική προστασία των περιοχών και όχι στην πραγματοποίηση δράσεων προστασίας στις περιοχές. Η εκτίμηση της κατάστασης έχει προέλθει από μέρος των περιοχών, μιας και δεν ήταν για όλες διαθέσιμα τα απαραίτητα στοιχεία για την εκτίμησή της.

Οι απειλές, οι οποίες παρουσιάζονται στην πλειοψηφία των περιοχών με κυμαινόμενη σοβαρότητα, σχετίζονται με την οικιστική ανάπτυξη, τις δραστηριότητες αναψυχής, το κυνήγι ως δραστηριότητα που προκαλεί όχληση, καθώς και την απόρριψη απορριμμάτων.

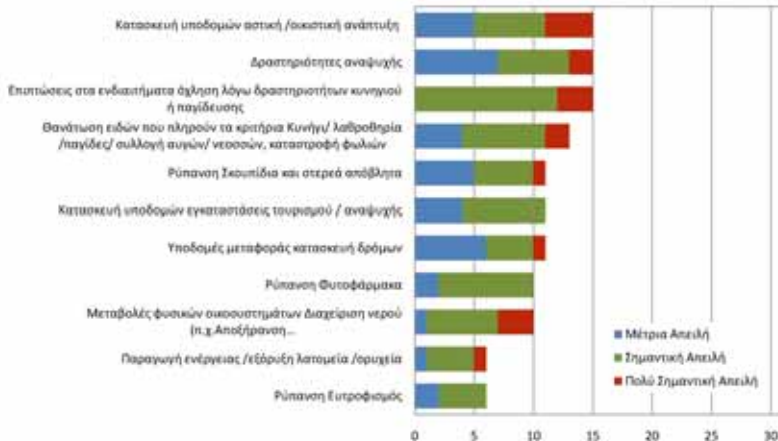
Σε μεγάλο βαθμό τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα εξαρτώνται από τον τύπο των περιοχών για τις οποίες αποστέλλονται στοιχεία. Στους υγρότους η λαθροθηρία και οι δραστηριότητες αναψυχής είναι οι πλέον συχνά απαντούμενες απειλές, ενώ η δεύτερη αποτελεί για τις περισσότερες περιοχές πολύ σημαντική απειλή. Στα νησιά κύρια απειλή είναι ο υπερπληθυσμός ορισμένων ιθαγενών ειδών, που προκαλεί προ-

βλήματα στην οικολογική ισορροπία των νησιών. Στις μισές περιοχές παρατηρείται υποβάθμιση λόγω της οικιστικής ανάπτυξης, ενώ η κατασκευή αιολικών πάρκων εντός των IBA είναι μια νέα απειλή που κερδίζει συνεχώς έδαφος.

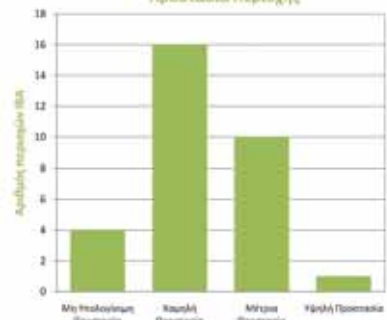
Ολόκληρη την ετήσια αναφορά μπορείτε να τη βρείτε [εδώ](#).

Αποτελέσματα

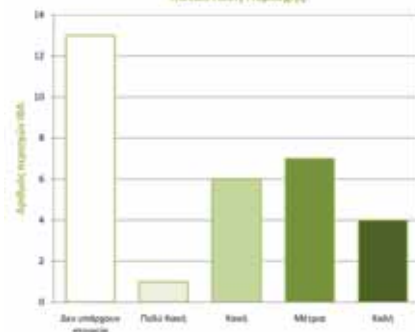
Σημαντικότερες Απειλές στις IBA περιοχές

Προστασία Περιοχής

Κατάσταση Περιοχής

Ένα από τα είδη
 χαρακτηρισμού
 για την περιοχή
 «Αντιχάσια Όρη
 και Μετέωρα»

είναι ο
Ασπροπάρης
 (*Neophron*
percnopterus)

©X. Ευσταθίου

Παρουσίαση Είδους

Ο Ασπροπάρης στα Μετέωρα

Μια προσωπική μαρτυρία

Απομεσήμερο καλοκαιριού στα Μετέωρα, πέντε χρόνια πριν. Στη θέση «Ψαρόπετρα», πάνω από μια θάλασσα βράχων που καθορίζουν τη μοναδική φυσιογνωμία της περιοχής. Εδώ και ώρες σαρώνω κάθε σημείο του ορίζοντα μπας και δω κάποιον Ασπροπάρη. Σύμφωνα με τις περιγραφές είναι ένα αρπακτικό μήκους 55 -65 cm με άνοιγμα φτερών 155 – 170 cm. Έχει ωχρο λευκό χρώμα και μαύρα πτητικά φτερά. Το πρόσωπο και ο λαιμός είναι γυμνά και κίτρινα και τα πόδια σκούρα ροδόχρωμα. Στο κεφάλι ξεχωρίζει η λευκή χαίτη.

Από τους ντόπιους έμαθα ότι πρόκειται για τον

«τυροκόμο», σαν Ασπροπάρης τους ήταν άγνωστος. Πολύ κοινό είδος παλιότερα, σύχναζε ακόμα και κοντά σε στάνες για να τραφεί με τα υπολείμματα της κατεργασίας του γάλακτος ή και σιμά σε σπίτια ακόμη, όπου κάτι θα έβρισκε που να ικανοποιεί το διαιτολόγιό του. Κάποιοι κυνηγοί μου τον ανέφεραν σαν «χελωνοφάη», αφού τον είδαν μάλιστα να πετά κρατώντας στα πόδια του χελώνα, από τις πολλές που συναντάμε στην περιοχή. Να οφείλεται σε αυτήν την τροφική προτίμησή του η παρουσία χελωνών στις κορυφές των απόκρημνων βράχων όπου μόνο έμπειροι αναρριχητές μπορούν να σκαρφαλώσουν;

Για να πω την αλήθεια, τριγύρισα αρκετές φορές την περιοχή αλλά Ασπροπάρη δεν είδα. Πάνω που έλεγα να τα παρατήσω και να φύγω, ένα λευκό σημάδι ψηλά πάνω από το κεφάλι μου. Με πρώτη ματιά μου φάνηκε σαν πελαργός. Έπειτα εμφανίστηκε και δεύτερο, ακολούθησε και τρίτο. Πετούσαν κάνοντας μικρούς, χαριτωμένους κύκλους ψηλά, όλο και πιο ψηλά, μέχρι που χάθηκαν από τα μάτια μου. Αργότερα, στην οθόνη του υπολογιστή μου θα δω ότι πραγματικά φωτογράφησα Ασπροπάρηδες. Αυτό ήταν λοιπόν το ακριβοθώρητο αρπακτικό για χάρη του οποίου η περιοχή Μετεώρων – Αντιχασίων χαρακτη-

©X. Ευσταθίου

ρίστηκε σαν σημαντική για τα πουλιά και εντάχθηκε στο δίκτυο προστατευομένων περιοχών Natura2000. Αυτό θα πρέπει βασικά να παρατηρήσει και την παρουσία του να καταγράψει.

Έχοντας την εντύπωση της αφθονίας του, μια που η περιοχή θεωρείται η σημαντικότερη στον ελλαδικό χώρο, απογοητεύτηκα όταν την πρώτη χρονιά κατέγραψα μόνο 17 άτομα, 3 από τα οποία πρώτης γενιάς. Δεν μπορούσα βέβαια να φανταστώ την κατάρρευση του πληθυσμού που θα ακολουθούσε τα επόμενα χρόνια.

Στον ενθουσιασμό μου να μάθω περισσότερα για τον μικρότερο της οικογένειας των γυπών, τον μόνο που μεταναστεύει, τον πιο έξυπνο του είδους του, το ιερό πουλί των Φαραώ, αυτό που συνδέθηκε όσο κανένα άλλο με την κτηνοτροφία και τη λαϊκή παράδοση της περιοχής, τριγύρισα ψάχνοντας ίχνη της παρουσίας του. Εντόπισα φωλιές εγκαταλειμμένες στα

βράχια ανάμεσα στις μονές Μεγάλου Μετεώρου και Υπαπαντής (περιπτώματα, υπολείμματα φτερών). Κάποιοι μου ανέφεραν την παρουσία του στα βορειοανατολικότερα χωριά των Αντιχασίων (Γάβρος, Σκεπάρι, Ασπροκκλησιά). Δεν βρήκα τίποτε. Μου έμειναν οι όμορφες εντυπώσεις από αυτές τις περιηγήσεις στις σκεπασμένες με δρυοδάση πλαγιές και πολλές φωτογραφίες άλλων αρπακτικών.

Σημαντικότερο σημείο παρατήρησης ο σκουπιδότοπος της Καλαμπάκας στις όχθες του Πηνειού, ιδιαίτερα στο τέλος του Αυγούστου – αρχές Σεπτεμβρίου κατά την προμεταναστευτική περίοδο. Τότε ο μεγαλύτερος πληθυσμός του πτηνού μαζευόταν εδώ για να τραφεί από τα ψοφίμια

και τα υπολείμματα των σκουπιδιών που ρίχνονταν σε ανοικτούς λάκκους για να θαφτούν στη συνέχεια από τις μπουλντόζες κάτω από τις κροκάλες. Εδώ μάλιστα συνάντησα και ένα τεράστιο αριθμό κορακοειδών (Κουρούνες, Καρακάξες και Κοράκια). Κατά μήκος της κοίτης του ξερού αυτή την εποχή ποταμιού, ερωδιοί (Λευκοτσικνιάδες και Σταχτοτσικνιάδες) και σπανιότερα Μαυροπελαργοί.

Η όλη επιχείρηση απαιτούσε υπομονή, γιατί η μπόχα ήταν ανυπόφορη ιδιαίτερα κοντά στα ψοφίμια και προσοχή από το πλήθος των αδέσποτων σκύλων που αναζητούσαν εδώ την τροφή τους.

Ο πρώτος Ασπροπάρης που από κοντά είδα είχε κουρνιαχτεί στα κλαδιά ενός δέντρου και πέταξε μακριά όταν πλησίασα. Άχαρο πουλί από κοντά ή και άσχημο θα μπορούσε να πει κανείς, με το περίεργο κίτρινο πρόσωπό του, μεταμορφώνεται σε ένα θαύμα της φύσης στον αέρα. Χαίρομαι ιδιαίτερα όταν τους

©X. Ευσταθίου

βλέπω να πετούν ομαδικά, να σηκώνονται πολύ ψηλά κουνώντας ελάχιστα τις μακριές φτερούγες τους μέχρι που γίνονται μικρά λευκά σημάδια στο γαλάζιο του ουρανού ή χάνονται πίσω από τα βράχια των Μετεώρων. Και έπειτα, έτσι ξαφνικά πάλι εμφανίζονται πετώντας χαμηλά για να μου δώσουν τη χαρά μιας όμορφης φωτογραφίας.

Εδώ και δυο χρόνια ο σκουπιδότοπος έκλεισε και στις όχθες του ποταμού χαράχτηκε η νέα οδική αρτηρία E65 που θα συναντά την Εγνατία. Δυο παρεμβάσεις απαραίτητες για τη βελτίωση της ζωής μας αλλά με παράπλευρη απώλεια τον Ασπροπάρη. Για να είμαστε δίκαιοι, η δραματική μείωση του αριθμού του είναι ένα φαινόμενο παγκόσμιο και

όχι μόνο τοπικό, αφού σαν πτηνό στενά συνδεδεμένο με την ανθρώπινη δραστηριότητα επηρεάζεται άμεσα από κάθε αλλαγή στον τρόπο της ζωής μας.

Πέρυσι στον σκουπιδότοπο εντόπισα 3 μόνο άτομα και φέτος δεν είδα ούτε ένα. Μαζί του χάθηκαν και τα κορακοειδή με εξαίρεση λίγες καρακάξες. Πιθανολογείται η παρουσία του αρπακτικού λίγο δυτικότερα, στα ριζά του Κόζιακα, κοντά σε χωριά που παραδοσιακά

στηρίζονται στην κτηνοτροφία. Εκεί μπορώ ίσως να δικαιολογήσω την παρουσία ενός ατόμου που είδα φέτος στο τέλος του Μάρτη κοντά στο χωριό Μεγάρχη. Ελπίζω ότι δεν είναι και το τελευταίο του είδους του.

Χρήστος Ευσταθίου
Υπεύθυνος Παρακολούθησης IBA «Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα» (GR053)

Το είδος
 χαρακτηρισμού
 της περιοχής
 είναι ο
 Σκουρόβλαχος
 (*Emberiza
 caesia*).

©Λ. Σταύρακας

Παρουσίαση Περιοχής IBA 110: Όρος Καντήλι

Στη σκιά των δύο πιο γνωστών βουνών της Εύβοιας – της Δίρφυς και της Όχης -, το Όρος Καντήλι είναι από τις λιγότερο γνωστές IBA. Απλώνεται κατά μήκος των ακτών του Βόρειου Ευβοϊκού κόλπου με μέγιστο υψόμετρο τα 1.246 μέτρα. Είναι κατάφυτο με δάση κωνοφόρων (Χαλέπιο, Μαύρη Πεύκη και Κεφαλληνιακή Ελάτη) ενώ στα χαμηλότερα σημεία σχηματίζονται μεικτά δάση με βελανιδιές. Οι δυτικές πλαγιές του είναι απόκρημνες και σχηματίζουν εκτεταμένους γκρεμούς που καταλήγουν στη θάλασσα. Στα βόρεια

όρια, τα εγκαταλειμμένα ορυχεία λευκολίθου έχουν μετατραπεί σε λίμνες γλυκού νερού στις οποίες μάλιστα έχει αρχίσει να αναπτύσσεται ενδιαφέρουσα υγροτοπική χλωρίδα και πανίδα.

Η ορνιθολογική αξία της περιοχής συνίσταται στην ύπαρξη αρκετών αρπακτικών με πιο σημαντικό τον Σπιζαετό, ενώ σε σημαντικούς αριθμούς φωλιάζει ο Σφηκιάρης και ο Φιδαετός. Παλαιότερα είχε αναφερθεί και Χρυσαιετός που δυστυχώς δεν έχει παρατηρηθεί ξανά. Επίσης, η περιοχή είναι πλούσια σε δασικά είδη (Παπαδίτσες,

Τρυποφράχτες, Δεντροβάτες, κλπ). Τα νυχτόβια αρπακτικά είναι επίσης άφθονα, με πιο χαρακτηριστικό τον Χουχουριστή και πιο σπάνιο το Μπούφο. Τέλος, στις αραιοδασωμένες κορυφές επιζούν ακόμα μικρά κοπάδια από Πετροπέρδικες. Όσον αφορά το είδος χαρακτηρισμού της IBA, το Φρυγανοτσίχλονο, οι πληθυσμοί του περιορίζονται στα νότια όρια της, εκεί που υπάρχουν θαμνώδεις διαπλάσεις και καμένες περιοχές που βρίσκονται σε φάση φυσικής αναδάσωσης.

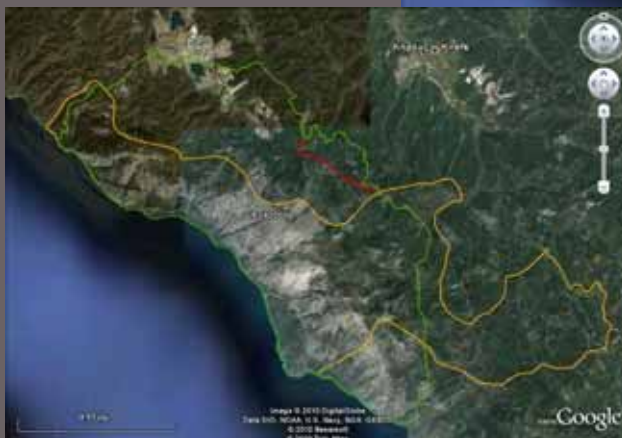
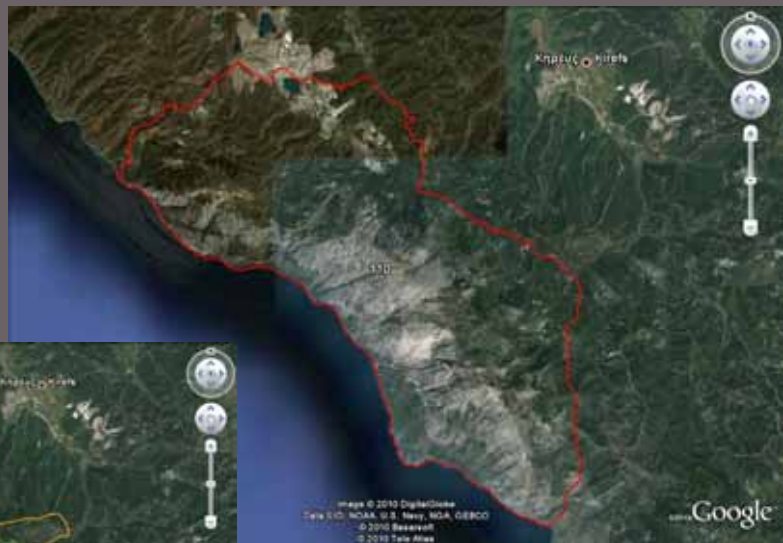

©Λ. Σταύρακας

Η σχετική απομόνωση της περιοχής, η ύπαρξη λιγοστών οικισμών και η ως επί το πλείστον παραδοσιακή χρήση γης (γεωργία, κτηνοτροφία, μελισσοκομία και συλλογή ρετσινιού) συνθέτουν ένα μοναδικό τοπίο που έχει μείνει αναλλοίωτο στο χρόνο. Δε λείπουν φυσικά και οι αρνητικές επεμβάσεις του ανθρώπου: Η λαθροθήρα που συνεχίζεται ακόμα, τα σχέδια για νέες εξορύξεις λευκολίθου αλλά και η δημιουργία Αιολικών Πάρκων εντός της IBA είναι τα πιο σοβαρά θέματα που θα πρέπει να μας απασχολήσουν στο μέλλον.

Λευτέρης Σταύρακας
Υπεύθυνος Παρακολούθησης
IBA «Όρος Καντήλι» (GR110)

Κόκκινη γραμμή: Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά
 Πράσινη Γραμμή: Ζώνη Ειδικής Προστασίας
 Κίτρινη Γραμμή: Καταφύγιο Άγριας Ζωής

Πρόσφατες Παρεμβάσεις της Ορνιθολογικής σε IBA μετά από καταγγελία Caretaker

Αμβρακικός Κόλπος (GR084)

Λαθροθηρία

Caretakers και πολίτες κατήγγειλαν σοβαρή επιδρομή λαθροθηρών στις 10 Σεπτέμβρη 2010 στη Ζώνη Α του Εθνικού Πάρκου Υγροτόπων Αμβρακικού. Καταγράφηκαν θανατώσεις σημαντικού αριθμού ατόμων της παγκοσμίως απειλούμενης Βαλτόπαπιας, καθώς και Σαρσέλας και Πρασινοκέφαλης Πάπιας, αλλά και δεκάδων άλλων υδρόβιων πουλιών. Πρόκειται για μία από τις μεγαλύτερες και προκλητικότερες επιδρομές λαθροθηρών των τελευταίων ετών. Μετά από παρέμβαση της Ορνιθολογικής προς την

©Αρχείο ΕΦ.Δ. Αμβρακικού

αρμόδιες υπηρεσίες. Το Τμήμα Περιβάλλοντος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Πιερίας επέβαλε πρόστιμα στο Δήμο Αιγινίου. Ο Δήμαρχος απολογήθηκε για την άστοχη ενέργεια του, αποκατέστησε τον δρόμο και διαβεβαίωσε ότι δεν πρόκειται να επαναληφθούν παρόμοιες ενέργειες στο μέλλον.

©Αρχείο Ορνιθολογικής

Εντοπίσατε κάποια παρέμβαση στην περιοχή σας; Επικοινωνήστε με την Ορνιθολογική και στείλτε τη φόρμα καταγγελίας με όλα τα στοιχεία.

Υπουργό ΠΕΚΑ, οι αρμόδιες Υπηρεσίες έχουν καλέσει σε σύσκεψη τους εμπλεκόμενους φορείς με σκοπό την αντιμετώπιση της λαθροθηρίας στο Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Αμβρακικού.

Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα (GR028)

Ασφαλτόστρωση χωματόδρομου

Εντός του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα, Caretaker της περιοχής κατέγραψε χαλικόστρωση χωματόδρομου με φρεζαρισμένη άσφαλτο σε μήκος 500m περίπου. Η επέμβαση αυτή εντοπίστηκε στις 24 Ιουνίου 2010 και πραγματοποιήθηκε από το δήμο Πλατέως. Επιπλέον, στίβες φρεζαρισμένης ασφάλτου εντοπίστηκαν στις 10 Ιουλίου 2010. Η Ορνιθολογική παρενέβη στις

Ποταμός Εύηνος

Αμμοληψίες

Μετά από καταγγελία της Caretaker της περιοχής, η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, παρενέβη για να σταματήσουν εκτεταμένες αμμοληψίες από τον ποταμό Εύηνο, στη θέση Πουρί – Αγία Μαρίνα. Τον Δεκέμβριο του 2009, η Κτηματική Υπηρεσία Νομού Αιτωλοακαρνανίας και η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας Φωκίδας, επιβεβαίωσαν ότι πρόκειται για παράνομες αμμοληψίες και ζήτησαν την άμεση παύση τους. Οι αμμοληψίες παρόλα αυτά συνεχίζονται μέχρι και σήμερα παρ' όλες τις ορθές ενέργειες των υπηρεσιών, και έτσι αναμένεται η παρέμβαση του Αστυνομικού Τμήματος.

Συνέχεια και άλλες Ενδιαφέρουσες Υποθέσεις

Όρος Πάρνηθα (GR124)

Διεξαγωγή Ράλλυ

Μετά από παρέμβαση του Δικτύου Πολιτών για την Προστασία της Πάρνηθας, της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, του WWF Ελλάς και απλούς πολίτες, ανακλήθηκε η άδεια διεξαγωγής του Ράλλυ Πάρνηθας που διοργανώνει η ΕΛΠΑ εντός του Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας. Ο τερματισμός του αγώνα έγινε στο τελεφερίκ, έτσι ώστε να μην εισέλθουν τα αυτοκίνητα στον πυρήνα του Δρυμού.

© Αρχείο Ορνιθολογικής

© Αρχείο Ορνιθολογικής

Λίμνη Τσιβλού

Outlander Club

Σε επίσκεψη στην Λίμνη Τσιβλού, κατά την διάρκεια του Σεμιναρίου των Υπευθύνων Παρακολούθησης IBA στο Εθνικό Πάρκο Χελμού Βουραϊκού, εντοπίστηκε μεγάλος αριθμός οχημάτων Mitsubishi Outlander να διασχίζουν επανειλημμένως το ποτάμι προκαλώντας έντονη όχληση και προσωρινή αλλοίωση των φυσικών χαρακτηριστικών της κοίτης του

ποταμού. Η Ορνιθολογική απεύθυνε επιστολή τόσο το Outlanderclub.gr για την παράνομη αυτή δραστηριότητα, όσο και τον επίσημο αντιπρόσωπο και διανομέα της Mitsubishi στην Ελλάδα. Σε γράμμα απάντησής του, το Outlander Club αναγνωρίζει ότι η δραστηριότητα αυτή είναι ασύμβατη με την προστασία του Πάρκου και διευκρινίζει ότι δεν γνώριζε την ύπαρξη του προστατευτικού καθεστώτος της περιοχής.

Αμβρακικός Κόλπος (GR084) Πόρτο Λάγος, λίμνη Βιστονίδα και παράκτιες λιμνοθάλασσες (GR011)

Θανάτωση Αργυροπελεκάνων

Δύο σοβαρές επιθέσεις δέχτηκαν αποικίες του Αργυροπελεκάνου,

παγκοσμίως απειλούμενου είδος, την τελευταία εβδομάδα σε δύο από τα μεγαλύτερα Εθνικά Πάρκα της Ελλάδας. Στη Βιστωνίδα βρέθηκαν 18 νεκροί Αργυροπελεκάνοι και 10 σκελετοί τους, ενώ στον Αμβρακικό κόλπο άγνωστοι κατέστρεψαν τις φωλιές και τα αυγά αποικίας του είδους. Περισσότερα μπορείτε να δείτε στο σχετικό Δελτίο Τύπου στη Ορνιθολογικής [εδώ](#).

Χριστίνα Ντελή
Μαλαμώ Κορμπέτη
Υπεύθυνη
Θεμάτων Πολιτικής Περιβάλλοντος

© Αρχείο Ορνιθολογικής

Γιορτή πουλιών στη Στυμφαλία

© E. Mappus

Την Κυριακή 3 Οκτωβρίου 2010, η οργάνωση Υποστήριξης Νέων “ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ” σε συνεργασία με το Δήμο Στυμφαλίας, διοργάνωσε την “Γιορτή των πουλιών” στο πλαίσιο της Πανευρωπαϊκής Γιορτής των Πουλιών. Στόχος της γιορτής αυτής είναι η ενημέρωση του κοινού για τα πουλιά που ζουν κοντά μας, καθώς και για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν εξαιτίας της ανθρώπινης δραστηριότητας και συμπεριφοράς.

Οι δράσεις που προσέφε-

ραν τα μέλη της ΜΚΟ Φιλοξενία ήταν παρατήρηση πουλιών, περιβαλλοντικά παιχνίδια και παραμύθια. Επίσης είχαμε ένα περίπτερο με έντυπο υλικό της Ορνιθολογικής.

Πολλοί επισκέπτες στην γιορτή μας, μετά από συμμετοχή στην γιορτή, πήγαν στο Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας. Αυτό μας δείχνει ότι το ενδιαφέρον για τα περιβαλλοντικά στοιχεία της περιοχής αυξάνεται. Παρόλα αυτά, η λίμνη αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα: σκουπίδια, μεί-

ωση της ποσότητας νερού στη λίμνη, όπως και του αριθμού των πουλιών. Ευελπιστούμε ο διάλογος και η συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων να φέρει θετικά αποτελέσματα.

Emmanuel Mappus
Υπεύθυνος Παρακολούθησης IBA Λίμνης Στυμφαλίας (GR117)

© E. Mappus

© E. Mappus

© E. Mappus

Ο οδηγός παρακολούθησης για τους IBA Caretakers

Η νέα έκδοση του οδηγού για την παρακολούθηση των IBA τυπώθηκε και μοιράστηκε φέτος στους συμμετέχοντες των σεμιναρίων. Ο οδηγός περιλαμβάνει μια γενική παρουσίαση του προγράμματος των Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά και το παγκόσμιο πλαίσιο για την παρακολούθησή τους. Το πλαίσιο αποτελεί ουσιαστικά

τη μεθοδολογία στην οποία βασίζεται η παρακολούθηση των IBA σε παγκόσμιο επίπεδο και έχει συνταχθεί από την BirdLife International (μπορείτε να το δείτε [εδώ](#)) και η οποία μεταφράστηκε στα ελληνικά.

Στις οδηγίες για τη συμπλήρωση της ετήσιας αναφοράς, αλλά και του ημερολογίου επίσκεψης, πέραν της μεθοδολογίας που παρουσιάζεται, γίνεται αναφορά και στα διαθέσιμα στοιχεία που υπάρχουν για κάθε caretaker και παρέχονται από την Ορνιθολογική, αναφορικά με τα είδη χαρακτηρισμού της περιοχής του και την περίοδο παρακολούθησής τους. Η αποτύπωση σε χάρτη είναι σημαντική και για αυτό παρέχονται ειδικές οδηγίες.

Περιλαμβάνεται επίσης οδηγός δράσης, με βασικές συμβουλές για την αντιμετώπιση απειλών σε μια IBA.

Στα Παραρτήματα γίνεται αναλυτική παρουσίαση όλων των απειλών που μπορεί να εντοπιστούν σε μια IBA και βασίζονται στην κατηγοριοποίηση κατά IUCN, καθώς και περιγραφή των τύπων κάλυψης γης του Corine 2000 της Ελλάδας.

Ο οδηγός είναι διαθέσιμος για όλους τους Υπευθύνους Παρακολούθησης και σε ηλεκτρονική μορφή.

Οι IBA μέσα από τα μάτια των Caretakers

Μόνιμη στήλη στο περιοδικό της Ορνιθολογικής «Οιωνός» αποκτούν οι Υπεύθυνοι Παρακολούθησης των IBA, με πρώτη περιοχή που παρουσιάζεται να είναι ο Αμβρακικός Κόλπος, από τη Ρέα Παπαδοπούλου. Μια ευκαιρία για τους Caretakers να παρουσιάσουν με το δικό τους τρόπο την περιοχή τους, να παρουσιάσουν όσα τους ενθουσιάζουν στην περιοχή και όσα τους ενοχλούν, αλλά και να προτείνουν σε όποιον θέλει να επισκεφτεί την περιοχή διαδρομές, σημεία παρατήρησης και είδη που αξίζει να αναζητήσει, ουσιαστικά όλα τα highlights της. (βλ. επόμενη σελίδα)

Στο πλαίσιο της συνεργασίας που έχουμε με την εκπομπή της ET3 "Επιχείρηση Περιβάλλον" δόθηκαν 3 συνεντεύξεις, στις οποίες πολύτιμη ήταν και η συμβολή των Caretaker των περιοχών. Οι περιοχές είναι οι εξής: Λίμνη Κάρλα, στα Μετέωρα και Λίμνη Δύστος.

Οι IBA μέσα από τα μάτια των Caretakers GR081 Αμβρακικός Κόλπος

© Ρ. Παπαδοπούλου

Ήταν το καλοκαίρι του 2007, όταν κατά τη διάρκεια διακοπών με φίλους από την Πρέβεζα αποφασίσαμε να επισκεφτούμε το Κέντρο Υγροτόπων Ροδιάς και να κάνουμε την περιήγηση με βάρκα της λιμνοθάλασσας Ροδιάς. Η ήρεμη ομορφιά της λιμνοθάλασσας με φόντο τους λόφους του Μαυροβουνίου, της Αγίας Αικατερίνης, τα γύρω βουνά και φυσικά τα πουλιά, με γοήτευσαν τόσο, ώστε να ξεκινήσω ένα ταξίδι ανακάλυψης του Αμβρακικού.

Πολύ σύντομα, το ανάχωμα του Λούρου ήταν μια δεύτερη αποκάλυψη: Αργυροπελεκάνοι κολυμπούσαν αργά σε γαλαζοπράσινα νερά, Χουλιαρομύτες έτρεχαν πίσω από τους γονείς τους εκλιπαρώντας για φαγητό, Κρυπτοτσικνιάδες και Λευκοτσικνιάδες ψάρευαν χορεύοντας πάνω σε νούφαρα, Χαλκόκοτες και ερωδιοί σε μικρές ομάδες έβοσκαν μαζί με τις αγελάδες σε υγρολίβαδα, Νερόκοτες και Νανοβουτηχάρια εξαφανίζονταν πριν προλάβω να πατήσω το κουμπί της φωτογραφικής μηχανής, Λαγγόνες στέγνωναν τα φτερά τους σε κλα-

διά δένδρων, Καλαμοκανάδες σήμαιναν συναγερμό. Μέσα σε ένα ονειρικό υγρό τοπίο χιλιάδες πουλιά, τα περισσότερα άγνωστα σε μένα, περνούσαν μπροστά από τα μάτια μου σαν ταινία. Μου φάνηκε ένας παράδεισος που θα πρέπει να μείνει έτσι για πάντα. Ήταν ο Αμβρακικός, από τους σπουδαιότερους και μεγαλύτερους υγρότοπους στην Ελλάδα...

Θέλοντας να κάνω κάτι παραπάνω, και βεβαίως για να έχω μια δικαιολογία να πηγαίνω συχνότερα, βρήκα την Ορνιθολογική και το πρόγραμμα των IBA Caretakers. Τον τελευταίο χρόνο τα ταξίδια μου στον Αμβρακικό έχουν αυξηθεί. Με τη βοήθεια της Ορνιθολογικής, των ανθρώπων του Φορέα Διαχείρισης και αρκετό διάβασμα, περιηγήθηκα, παρατήρησα και κατά το δυνατόν κατέγραψα στα «Ημερολόγια Επίσκεψης» μια ποικιλία από υγροτοπικά οικοσυστήματα, πουλιά και διαδρομές, τις οποίες και σας προτείνω.

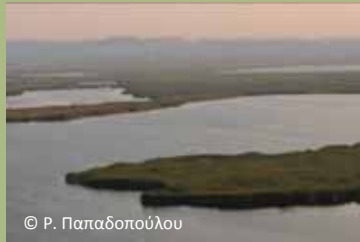
1

© Γ. Αλεξανδρής

Για να δείτε αρπακτικά όπως ο Στικταετός και πάπιες ακολουθείστε τη διαδρομή από τη Στρογγυλή προς τη Βίγλα στους πρόποδες του Μαυροβουνίου.

2

© Ρ. Παπαδοπούλου

Από το παρατηρητήριο του λόφου της Αγ. Αικατερίνης θα δείτε την υπέροχη θέα των καλαμών της Ροδιάς, καλός κρυψώνα για χιλιάδες πουλιά.

3

© Ρ. Παπαδοπούλου

Για να παρατηρήσετε Αργυροπελεκάνους, Κορμοράνους και παρυδιάτια πουλιά επισκεφτείτε τις λουρονησίδες στο Τσουκαλιό και τη Λογαρού.

4

© Ρ. Παπαδοπούλου

Στα καταπράσινα λιβάδια της περιοχής του Κυπρινοτροφείου θα δείτε Πορφυροτσικνιάδες, Πελαργούς και αν είστε τυχεροί θα ακούσετε το κάλεσμα του Ήταυρου.

5

© Ρ. Παπαδοπούλου

Στο Πλαματερό θα δείτε Φοινικόπτερα, Αβοκέτες, και πολλά άλλα υδρόβια και παρυδιάτια πουλιά.

6

© Μ. Τζάλη

Μη παραλείψετε να επισκεφτείτε το ανάχωμα του Λούρου. Θα δείτε Χουλιανομύτες, Χαλκόκοτες και πολλά είδη καλοβατικών πουλιών.

Ο Αμβρακικός που θα σας ανταμείψει όλες τις εποχές του χρόνου με ενδιαφέρουσες παρατηρήσεις, δέχεται δυστυχώς σημαντικές πιέσεις, παρότι υγρότοπος διεθνούς σημασίας, υπαγόμενος στη συνθήκη Ραμσάρ. Το κυνήγι και το παράνομο ψάρεμα δεν έχουν σταματήσει, ακόμη και τώρα που είναι Εθνικό Πάρκο. Η Βαλτόπαπια, παγκοσμίως απειλούμενο είδος, πωλείται ως νόστιμος μεζές στις ταβέρνες και τα κρεοπωλεία της περιοχής. Τα αναχώματα και το φράγμα εμποδίζουν τα νερά του Λούρου και του Άραχθου να φθάσουν στις λιμνοθάλασσες. Η αύξηση της αλατότητας, σε συνδυασμό με τη ρύπανση και την υπεραλίευση, έχει ως αποτέλεσμα να μειωθούν σημαντικά οι ποσότητες των ψαριών. Η μείωση των αλιευμάτων φέρνει τους ψαράδες σε απόγνωση, οι οποίοι αντιδρώντας λανθασμένα, παρενοχλούν με τις βάρκες τους πελεκάνους στις φωλιές τους, με συνέπεια αυτοί να τις εγκαταλείπουν. Καλάμια και παρόχθια βλάστηση καταστρέφονται με την δικαιολογία «αντιπλημμυρικών έργων». Τέλος, μια νεότερη απειλή είναι η σταδιακή μετατροπή των πορτοκαλεώνων,

αγροτικών εκτάσεων και εγκαταλελειμμένων καλλιεργειών σε φωτοβολταϊκά πάρκα. Αν και μεμονωμένα μπορεί να είναι μικρής κλίμακας έργα, ο μεγάλος αριθμός αιτήσεων θα έχει ως αποτέλεσμα στο σύνολό τους να καλύπτουν σημαντικές εκτάσεις δημιουργώντας «δάση» φωτοβολταϊκών.

Η μεγάλη του έκταση και η πολυπλοκότητά του κάνουν τη φύλαξή του πολύ δύσκολη. Η χρονιά φέτος ήταν δύσκολη για τον Αμβρακικό, όμως η δημόσια συζήτηση για τη λαθροθηρία, που διοργάνωσε ο Φορέας Διαχείρισης το Νοέμβριο, ήταν ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Θα πρέπει οι ίδιοι οι κάτοικοί του να κατανοήσουν την τεράστια οικολογική και οικονομική σημασία του, ώστε να συνεργαστούν συμμετέχοντας στην προστασία του, θεωρώντας τον το θησαυροφυλάκιο για το μέλλον τους, μία πηγή πλούτου με τη σωστή διαχείριση.

Ρέα Παπαδοπούλου

Υπεύθυνη Παρακολούθησης IBA

“Αμβρακικού Κόλπου” (GR081)

Από το βιβλίο των IBA

Ο Αμβρακικός Κόλπος, έκτασης 40.500 εκταρίων, αποτελεί μία κλειστή εσωτερική θάλασσα, που επικοινωνεί με το Ιόνιο Πέλαγος μέσω ενός στενού διαύλου, του Ακτίου. Η ποικιλομορφία των βιοτόπων που απαντώνται στον Αμβρακικό διαμορφώνεται από τα δέλτα των ποταμών Λούρου και Άραχθου που καταλήγουν στο βόρειο τμήμα του κόλπου, μεγάλες και μικρές λιμνοθάλασσες, λουρονησίδες που χωρίζουν τις λιμνοθάλασσες από τη θάλασσα, αλμυρόβαλτους, καλαμώνες, υγρά λιβάδια, ιλύπεδα, παραποτάμιες ζώνες με απομεινάρια παραποτάμιου δάσους κλπ. Ο Αμβρακικός κόλπος περιβάλλεται από 20 λιμνοθάλασσες, συνολικής έκτασης 7.000 εκταρίων, που χαρακτηρίζονται από μεγάλη βιολογική παραγωγικότητα και λειτουργούν ως φυσικά ιχθυοτροφεία ψαριών και καρκινοειδών τα οποία αποτελούν τροφή για πολλά είδη πουλιών και άλλων οργανισμών.

Μεσοχειμωνιάτικες Καταμετρήσεις Υδροβίων

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος πραγματοποιήθηκαν οι Μεσοχειμωνιάτικες Καταμετρήσεις Υδροβίων (βλ. [εδώ](#)), στις οποίες συμμετείχε μεγάλος αριθμός των εθελοντών του δικτύου των Caretakers. Καλύφθηκαν πάνω από 120 μικροί και μεγάλοι υγρότοποι και συμμετείχαν περισσότεροι από 150 εθελοντές παρατηρητές πουλιών από όλη την Ελλάδα, καθώ και το προσωπικό των Φορέων Διαχείρισης και τοπικές περιβαλλοντικές ομάδες.

© Μ. Τζάλη

© Γ. Ρουσόπουλος

Ενδιαφέρουσες Ιστοσελίδες

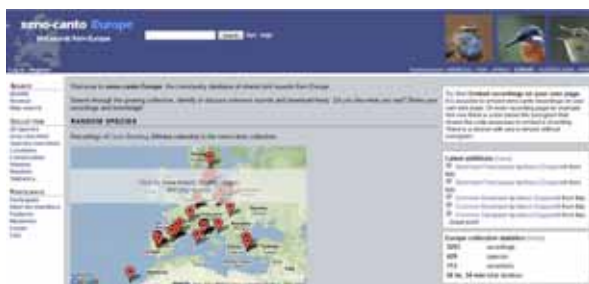
Geodata.gov.gr

Τα δεδομένα της δημόσιας διοίκησης ανήκουν σε όλους τους Έλληνες πολίτες. Το geodata.gov.gr αποτελεί την πρώτη προσπάθεια για τη δωρεάν διάθεση γεωχωρικών δεδομένων της ευρύτερης Δημόσιας Διοίκησης προς όλους τους πολίτες της χώρας.

<http://www.geodata.gov.gr/geodata/>

Xeno-canto Europe / bird sounds from Europe

Στην ιστοσελίδα αυτή μπορείτε να βρείτε και να κατεβάσετε φωνές ειδών πουλιών από όλη την Ευρώπη.

<http://www.xeno-canto.org/europe/>

ΔΙΑΦΥΛΑΣΣΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ, ΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Προκειμένου να προλάβει τις περιβαλλοντικές ζημιές και να εξαλείψει τις άμεσες απειλές που αντιμετωπίζουν οι περιοχές και τα είδη που αυτές φιλοξενούν, η Ορνιθολογική παρεμβαίνει σε περιπτώσεις υποβάθμισης των προστατευόμενων περιοχών, όπως είναι οι IBA, οι περιοχές του δικτύου Natura 2000, τα Εθνικά Πάρκα και τα Καταφύγια Άγριας Ζωής. Η δράση της Ορνιθολογικής εκτείνεται από

την υποβολή απλών αιτημάτων για πρόσβαση στην περιβαλλοντική πληροφορία, έως και την εμπλοκή σε πολύπλοκα περιβαλλοντικά ζητήματα που ανακύπτουν σε εθνικό επίπεδο για την επίλυση των οποίων συχνά απαιτείται η προσφυγή στα εθνικά δικαστήρια ή/και η υποβολή καταγγελίας στην Ε.Ε.

Οι υποθέσεις που αποτέλεσαν αντικείμενο χειρισμού της Ορνιθολογικής για τη δεκαετία 2000-2010 μας δίνουν σημαντικές πληροφορίες τόσο για την κατάσταση της βιοποικιλότητας σήμερα

όσο και για το ποιοι ευθύνονται για αυτήν.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου 2000-2010 η Ορνιθολογική κατέγραψε 332 καταγγελίες, εκ των οποίων οι 182 κρίθηκαν βάσιμες και σημαντικές για την προστασία των πουλιών και των βιοτόπων τους και απετέλεσαν αντικείμενο χειρισμού. Την τετραετία 2007-2010, παρατηρήθηκε ιδιαίτερη αύξηση των καταγγελιών που υποβάλλονται από πολίτες. Το γεγονός αυτό μπορεί να εξηγηθεί αφενός από το ολοένα επιτακτικότερο κοινωνικό αίτημα για προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και αφετέρου από τις εντεινόμενες διεκδικήσεις των πολιτών στο πεδίο της ορθής εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Επίσης, η παρατηρούμενη αύξηση των καταγγελιών μπορεί να αποδοθεί—λαμβάνοντας υπόψη την, ανά υπόθεση, πληροφόρηση από τους πολίτες, σχετικά με τους λόγους απεύθυνσής τους στην Ορνιθολογική—και στο γεγονός ότι μεγάλο ποσοστό των πολιτών υποβάλλουν τα αιτήματά τους στην Ορνιθολογική λόγω ανεπαρκούς εξοικείωσής τους με τις αρμόδιες αρχές και τους μηχανισμούς επίλυσης περιβαλλοντικών προβλημάτων, αλλά και εξαιτίας της δυσπιστίας τους όσον αφορά τη συνέπεια, την αξιοπιστία και την αποτελεσματικότητα των υπηρεσιών.

Η πλειοψηφία των καταγγελιών υποβλήθηκε από πολίτες, ενώ το 23% των καταγγελιών προήλθε από τους εθελοντές του δικτύου των Υπευθύνων Παρακολούθησης των Σημαντικών Περιοχών για τα Πουλιά της Ελλάδας. Το μεγαλύτερο ποσοστό των καταγγελλόντων (40%) ήταν πολίτες που θέλησαν να κρατήσουν την ανωνυμία τους. Διαφάνεται λοιπόν μία επιφυλακτικότητα των πολιτών να απευθυνθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες.

απειλή των πουλιών. Ως κυριότερη μορφή της εν λόγω απειλής εμφανίζεται η παράνομη κατοχή - συχνά μάλιστα σε άσχημες συνθήκες αιχμαλωσίας - και η πώληση άγριων πουλιών από καταστήματα πώλησης κατοικίδιων (pet shop). Το παράνομο εμπόριο άγριων πουλιών είναι εκτεταμέ-

2010 ανατακλούν την ιδιαίτερα ανησυχητική κατάσταση στην οποία βρίσκεται η βιοποικιλότητα της Ελλάδας. Μια σύνοψη των συμπερασμάτων από τις καταγγελίες πολιτών έχει ως εξής:

- οι υγρότοποι αντιμετωπίζουν τις περισσότερες απειλές
- η ραγδαία οικιστική και εμπορική ανάπτυξη αποτελεί τη συχνότερη απειλή για το φυσικό περιβάλλον
- οι ιδιώτες και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι αυτοί που εμπλέκονται ως επί το πλείστον σε υποθέσεις υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος
- οι αρμόδιες αρχές ανταποκρίνονται στα αιτήματα των πολιτών και της Ορνιθολογικής, ωστόσο απαιτείται η αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των απειλών

Το μεγαλύτερο ποσοστό των καταγγελιών των πολιτών (60%) αφορά περιοχές που ανήκουν στο δίκτυο Natura 2000, γεγονός που καταδεικνύει αφενός την ιδιαίτερη σημασία των περιοχών αυτών για τους πολίτες και αφετέρου την ανεπάρκεια των μέτρων προστασίας τους. Περαιτέρω, το 22% των καταγγελιών αφορά περιοχές που δεν εντάσσονται σε κάποιο καθεστώς προστασίας.

Η πλειοψηφία των υποθέσεων (50%) αφορά παρεμβάσεις σε υγροτόπους (οικιστική ανάπτυξη, επιχωματώσεις, και έργα αντιπλημμυρικής προστασίας). Ακολουθούν οι υποθέσεις σε ποσοστό 18% με αντικείμενο την

νο στα αστικά κέντρα και τις παρακείμενες σε αυτά περιοχές και μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τους πληθυσμούς των κοινών ειδών πουλιών τα οποία απομακρύνονται από τον φυσικό τους βιότοπο για να αιχμαλωτιστούν και στη συνέχεια να πωληθούν. Ανάλογο ποσοστό υποθέσεων (18%) αφορά στην κατηγορία βιοτόπων: «θαμνώνες - λιβάδια - βραχώδεις περιοχές - σπήλαια», όπου ως κύρια απειλή καταγράφηκε η υποβάθμιση τους λόγω έργων παραγωγής ενέργειας και εξορύξεων.

Οι υποθέσεις που χειρίστηκε η Ορνιθολογική κατά τη δεκαετία 2000-

Μαλαμώ Κορμπέτη
Υπεύθυνη Θεμάτων Πολιτικής Περιβάλλοντος

(Στην αναφορά υπάρχει ειδική αναφορά στο δίκτυο των Υπευθύνων Παρακολούθησης και μπορείτε να τη βρείτε [εδώ](#).)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία είναι περιβαλλοντική, μη κερδοσκοπική οργάνωση με σκοπό την προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους στην Ελλάδα, θεωρώντας τα ως βασικά στοιχεία της ελληνικής φύσης. Από το 1982 εργάζεται ώστε να διασφαλίσει ένα βιώσιμο περιβάλλον τόσο για τα πουλιά όσο και για τον άνθρωπο.

Το έργο της περιλαμβάνει δράσεις προστασίας, ενημέρωσης και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αλλά και παρεμβάσεις για τα κρίσιμα θέματα του φυσικού περιβάλλοντος.

Είναι εταίρος του Birdlife International, της μεγαλύτερης παγκόσμιας ομοσπονδίας για την προστασία των πουλιών και των βιοτόπων τους.

Βασ. Ηρακλείου 24, 10682, Αθήνα,
Τηλ/Fax: 210 8228704, 210 8227937,
e-mail: info@ornithologiki.gr
Καστριτσίου 8, 54623, Θεσσαλονίκη,
Τηλ/Fax: 2310 244245,
e-mail: thess@ornithologiki.gr
website: www.ornithologiki.gr

Επιμέλεια: Μαργαρίτα Τζάλη. Σε αυτό τα τεύχος συνεργάστηκαν: Emmanuel Mappus, Χρήστος Ευσταθίου, Μαλαμώ Κορμπέτη, Χριστίνα Ντελή, Ρέα Παπαδοπούλου, Λευτέρης Σταύρακας, Μαργαρίτα Τζάλη, Ρούλα Τρίγκου. Η φωτογραφία στη φάσα είναι του Χρήστου Βλάχου.

<http://www.ornithologiki.gr/caretakers>